

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34320
Nom	Visió baixa, ortòptica i teràpia visual
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1207 - Grau en Òptica i Optometria	Facultat de Física	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1207 - Grau en Òptica i Optometria	16 - Materias Optativas	Optativa
1207 - Grau en Òptica i Optometria	21 - Optometria Avançada	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MONTALT RODRIGO, JUAN CARLOS	280 - Òptica i Optometria i Ciències de la Visió

RESUM

BAIXA [VISIÓ](#), [ORTÓPTICA](#) I TERÀPIA VISUAL és una assignatura de 6 crèdits [ECTS](#) que forma part del mòdul denominat [OPTOMETRIA](#) AVANÇADA. S'imparteix en el curs quart i té caràcter optatiu.

L'assignatura es divideix en dues parts: I: BAIXA [VISIÓ](#) i II: [ORTÓPTICA](#) I TERÀPIA VISUAL. Els continguts de l'assignatura són els següents:

1.BAIXA VISIÓ

Aspectes psicològics en la relació entre l'òptic-optometrista i el pacient de Baixa Visió.

Elaboració de registre de dades i d'històries clíniques.

Interpretació i judici clínic dels resultats de les proves visuals, per a establir el diagnòstic i el tractament més adequat.

Examen visual i tractament de pacients.

Càlcul dels paràmetres geomètrics de sistemes de compensació visual en Baixa Visió.

Prescripció, control i seguiment de correccions òptiques.

Aplicació d'ajudes òptiques i no òptiques per a baixa visió.

2. [ORTÓPTICA](#) I TERÀPIA VISUAL

Aspectes psicològics del pacient en [Ortòptica](#) i Teràpia Visual.

Elaboració de registre de dades i d'històries clíniques.

Examen visual i tractament de pacients.

Valoració i interpretació d'anomalies visuals no [estrábicas](#) i [estrábicas](#).

Disseny, aplicació i control de programes de [Ortòptica](#) i Teràpia Visual.

Prescripció, maneig i seguiment de correccions òptiques.

Maneig d'instruments i proves en Teràpia Visual.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per a cursar aquesta assignatura és aconsellable que els estudiants hagin cursat prèviament les assignatures Optometria, Contactologia, Muntatge i Adaptació de lents oftàlmiques i Patologia Ocular. Així mateix, es requereixen coneixements d'Instruments Òptics i Optomètrics.

COMPETÈNCIES

1207 - Grau en Òptica i Optometria

- Posseir i comprendre els fonaments de l'optometria per a la seua correcta aplicació clínica i assistencial.
- Saber aplicar els coneixements adquirits a l'activitat professional, saber resoldre problemes i elaborar i defensar arguments.
- Ser capaç de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis.
- Ser capaç de transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic especialitzat com no especialitzat.
- Desenvolupament d'habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un elevat grau d'autonomia.
- Conèixer la legislació aplicable en l'exercici professional, amb una atenció especial a les matèries d'igualtat de gènere entre homes i dones, drets humans, solidaritat, sostenibilitat, protecció del medi ambient i foment de la cultura de la pau.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Adquirir les habilitats necessàries per a l'examen, diagnòstic i tractament de pacients amb problemes específics.

Estar capacitats per al càlcul de paràmetres geomètrics dels sistemes de compensació visual específics en baixa visió, ortòptica i teràpia visual.

Saber prescriure i realitzar el seguiment de les correccions òptiques.

Ser capaços de proporcionar ajudes visuals basant-se en les troballes i en els informes remesos.

Distingir les característiques i aplicacions dels instruments òptics aplicats a pacients amb problemes específics.

Conèixer i saber aplicar les ajudes òptiques i no òptiques de baixa visió.

Conèixer els mecanismes sensorials i oculomotores de la visió binocular.

Dissenyar i aplicar programes de ortòptica i teràpia visual.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. BAIXA VISIÓ

Tema 1: Antecedents, dades estadístiques, definicions legals, prevalences. Introducció històrica. Definicions nacionals i internacionals. Llimitis visuals que defineixen la baixa visió i ceguesa legal. Prevalença, incidència i projecció de la baixa visió.

Tema 2: Aspectes psicològics del pacient amb baixa visió, nens, adults, motivació. Factors sociològics de la baixa visió. Actitud de l'especialista i del pacient. Diferenciació pacient amb pèrdua visual adquirida i congènita.

Tema 3: Probabilitat d'èxit, mobilitat, classificació de les anomalies funcionals del pacient en baixa visió. Valoració dels signes i símptomes que pronostiquin èxit en la baixa visió. Coneixement de la conducció i maneig del pacient en la consulta. Anomalies visuals en baixa visió per pèrdua de camp i AV.

Tema 4: Examen preliminar i maneig del pacient amb baixa visió. Coneixement i desenvolupament de les tècniques d'optometria especials utilitzades en l'examen de baixa visió.

Tema 5: Patologies retinianeas que influïxen en baixa visió. Identificació dels símptomes i signes oftalmològics dels pacients amb baixa visió.

Tema 6: Test per a avaluar la visió. Característiques, propietats. Anotació de l'AV. Equivalència entre les diferents anotacions de l'AV. Descripció dels test des de lluny i prop utilitzats en la baixa visió. Avaluació de la AV i traspàs a les diferents anotacions.

Tema 7: Descripció de l'examen optomètric a pacients amb baixa visió. Protocol d'actuació optomètrica en l'examen de la baixa visió. Càlcul dels augments en funció de les necessitats de visió del pacient.

Tema 8: Característiques físiques dels instruments òptics utilitzats en baixa visió.

Ajudes òptiques (telescopi, microscopis, tele microscopis, lupes), no òptiques, i electròniques. Centrat, ajustament i entrenament dels seus ús.

2. PRACTIQUES BAIXA VISIÓ

Practica 1: Simuladors i mobilitat. Experiència i identificació de les diferents pèrdues de visió en les patologies que afecten amb baixa visió. Pràctiques de conducció tècnica lazarillo i ús de bastó de pacients amb baixa visió.

Practiques 2: Valoració de la pèrdua de visió i camp visual. Mètode de detecció d'escotomes i pèrdua de camp visual congènita. Presa de la AV amb diferents test i distàncies, pas a diferents escales. Càlculs dels augments de la AV objectiu.

Practica 3: Ús d'ajudes òptiques. Calcul de les característiques d'una ajuda de baixa visió. Criteris tècnics en funció de les característiques del pacient. Aprenentatge de la seva utilització practica per a obtenir millors resultats.

3. ORTÒPTICA I TERÀPIA VISUAL

Tema 1: La teràpia visual: Introducció i concepte. Història, corrents en Optometria i Teràpia Visual. Integració d'habilitats. El problema visual.

Tema 2: Característiques del pacient i factors que determinen la necessitat de la teràpia visual. Característiques del pacient: indicacions, edat i intel·ligència, psicologia i motivació. Anàlisi de dades: diagnòstic, tractament general. Pronòstic. Durada de la teràpia.

Tema 3: Organització de la consulta i maneig del pacient en teràpia visual. Consideracions prèvies. Estructuració de la consulta. Material necessari. Classificació d'instruments i mètodes. Fases de la teràpia. Guia general per a la teràpia. Tècniques usades en terapia visual.

Tema 4: Tractament de les disfuncions oculomotores. Característiques de les disfuncions oculomotores. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 5: Tractament de les disfuncions acomodatives. Característiques de les anomalies acomodatives. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 6: Tractament de les anomalies vergencials. Característiques de les disfuncions vergencials: condicions de AC/A baix, alt i normal. Avaluació. Diagnòstic diferencial. Programa de teràpia: tractament, exercicis.

Tema 7: Tractament de la Ambliopía. Característiques de la ambliopía. Avaluació. Pronòstic .Tractament: correcció òptica, oclusió, penalització, prismes, pleóptica , teràpia visual.

Tema 8: Tractament de l'estrabisme. Característiques de l'estrabisme. Avaluació. Tractament: correcció òptica, oclusió, prismes, fàrmacs, ortòptica, cirurgia.

4. PRACTIQUES ORTÒPTICA I TERÀPIA VISUAL

Practica 1: Exercicis i instruments en teràpia visual. Protocol de l'examen visual. Organització de la consulta. Maneig de l'instrumental utilitzat en teràpia visual.

Practica 2: Tècniques de teràpia visual en les anomalies no estrábiques. Identificació de les anomalies oculomotores, acomodatives i binoculars. Aplicació de tractaments de terapia visual.

Practica 3: Tècniques de ortòptica i pleóptica en les anomalies estrábiques. Identificació de les diferents anomalies de visió binocular estrábica. Aplicació de tractaments de ortòptica i pleóptica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Tutories reglades	15,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	3,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

—

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació d'aquesta matèria variarà depenent de la càrrega teòrica i pràctica de l'assignatura. Bàsicament, s'articularà a través de tres tipus de proves:

A) Avaluació escrita, mitjançant exercicis de preguntes teòriques que permetin comprobar l'assimilació de fonaments teòrics de la matèria i qüestions teòric-pràctiques on s'avalui la capacitat de l'alumne per a portar a terme aplicacions reals de les tècniques i models estudiats. S'avaluarà sempre la capacitat crítica de l'estudiant, així com la correcció de l'argumentació i justificacions proposades. L'avaluació escrita és un 60 % de la nota. És necessari obtenir com a mínim 4 punts sobre 10 per a aprovar l'assignatura.

B) Avaluació dels seminaris, mitjançant realització de temes proposats o resolució de casos clínics. L'alumne realitzarà un treball i efectuarà una presentació oral del mateix. L'assignació de treballs personalitzats i desenvolupament de qüestions de forma interactiva en l'aula permetrà una avaluació continuada. L'avaluació dels seminaris és un 20 % de la nota.

C) Avaluació pràctica, proves en gabinet d'optometria de tècniques d'avaluació visual i diferents teràpies.

En aquest cas, mitjançant una fitxa, s'avaluarà tant la destresa i habilitat de l'estudiant com la capacitat d'adaptació als diferents casos que poden plantejar-sel. Aquesta forma d'avaluació continuada, permet un seguiment de l'evolució de les destreses de l'estudiant. L'avaluació pràctica és un 20 % de la nota.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- 10.1 Referencias Básicas

Scheiman, M.M. Wick B. (1996): Tratamiento de la visión binocular: disfunciones heterofóricas, acomodativas y oculomotoras. Madrid, Lippincott-Ciagami.

Montalt Rodrigo, JC. González Díaz-Obregón (2006), E. Experto en Estrabismo y Ortóptica, Valencia, COOCV.

Vidal López, J. (Coord) (2007): Manual de terapia visual. España, Saera.

Natalia C. Barragán, (1986): Baja Visión, Escala de deficiencias visuales, Guía del maestro para el desarrollo de la capacidad visual. Madrid. ONCE

Angel Barañano, (1992) Estudio de las ayudas prescritas a 1.000 pacientes con Baja Visión. Madrid. ONCE

Inde Kristel. (1998): El adiestramiento en la Visión Subnormal, Madrid, ONCE.

Edwin B. Merh, (1992): El cuidado de la baja visión. Madrid, ONCE.

V. Roda, (2004): Baja visión en pacientes pediátricos, en Optometría Pediátrica, Ediciones Ulleye. Xativa

Eleonor F. Faye, (1997): Clínica de la baja visión, Madrid, ONCE.

Richard L. Brilliant, (1999): Essentials of low vision practice, Hardcover.

Carmen Arjona Ariza, (1994): Deficiencias visuales, Aspectos psicológicos y educativos. Educación para la diversidad, Archidona (Málaga), Aljibe.

Complementàries

- 10.2 Referencias Complementarias

Varios autores, (1996) Actas y conferencias sobre baja visión, Madrid, ONCE.

Bruce P. Rosenthal, (1996): Funtional assessment of low vision, Paperback.

Cristine Dickinson, (1998): Low vision, principles and practice, Paperback.

José Miguel Vila López, (1994), Apuntes sobre Rehabilitación Visual. Madrid, ONCE.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Durant el mes de febrer 2021, la docència de teories i seminaris-treballs tutelats, passen a modalitat de videoconferència síncrona impartida en l'horari fixat per l'assignatura i el grup.

A partir de l'1 de març, se seguirà la modalitat docent indicada en la Guia Docent i a les modalitats docents aprovades en les Comissions Acadèmiques de Títol dels mesos de juliol 2020 i novembre 2020, respectivament, tret que les autoritats sanitàries i Rectorat indiquin una nova reducció de presencialitat, en aquest cas es tornaria a la modalitat de videoconferència síncrona.